

Postadress: Mäster Samuelsgatan 60, 111 21 Stockholm
Telefon: 08-700 13 00
E-post: registrator@arbetsgivarverket.se

Utbildningsdepartementet
u.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: u.gv.remissvar@regeringskansliet.se

Ert dnr: U2025/01126

Utökade registerkontroller inom utbildningsväsendet och en ny grund för avskiljande av studenter (PM U2025/01126)

Övergripande synpunkter

Arbetsgivarverket besvarar remissen med utgångspunkt i ett statligt arbetsgivarpolitiskt perspektiv.

Arbetsgivarverket är positiva till en översyn av frågor kopplat till registerkontroller inför och under anställning inom utbildningsväsendet. Då utredningens övriga förslag inte har någon närmare koppling till den statliga arbetsgivarpolitiken lämnas inte några synpunkter på dessa.

Arbetsgivarverket instämmer i de behov som ligger till grund för tillsättande av utredningen, bland annat att elever garanteras en trygg och säker skolgång där utbildningen anordnas och genomförs av personer som är lämpliga för sina respektive uppdrag.

I promemorian konstateras att omvärldsläget och brottsligheten i Sverige har förändrats och att Sverige i dag huvudsakligen möter tre parallella hot mot den inre säkerheten: terrorism och våldsbejakande extremism, olika främmande statliga aktörer som agerar fientligt mot Sverige och grov organiserad brottslighet. Arbetsgivarverket instämmer i problem-beskrivningen samt utredningens konstaterande om att ett oroligt omvärldsläge och en förändrad kriminalitet påverkar bland annat situationen i skolan. Samhällsutvecklingen innebär även nya utmaningar för arbetsgivare inom alla sektorer. Det krävs därmed fler åtgärder och verktyg för att arbetsgivare inom alla sektorer ska kunna ta hand om sin verksamhet och minska risken för hot och otillåten påverkan. Detta är något som lagstiftaren bör beakta i sin fortsatta beredning.

En utökad registerkontroll inom bl.a. förskola, grundskola och gymnasieskola (kap. 8)

Arbetsgivarverket är i grunden positiva till en utökad registerkontroll inom skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet och har inget att invända mot bedömningen av vilka ytterligare brottstyper som bör omfattas av registerkontrollen. Arbetsgivarverket instämmer även med utredningens förslag att tidsgränsen för hur gammalt registerutdraget får vara ska kortas.

Arbetsgivarverket kan konstatera att det under senare tid har lämnats både förslag samt genomförts lagändringar avseende registerkontroller inom särskilt utpekade sektorer (se promemoriorna Utökade registerkontroller vid anställning i kommun samt Utökade möjligheter till registerkontroller för Kriminalvården, Åklagarmyndigheten, Ekobrottsmyndigheten och myndigheterna inom Sveriges Domstolar). Arbetsgivarverket har varit positiva även till dessa förslag men vill i sammanhanget anföra att det finns fler sektorer som behöver denna möjlighet, särskilt inom statliga verksamheter. Mot bakgrund av samhällsläget och vikten av att ta säkerhetsarbetet på allvar på arbetsplatser bör lagstiftaren se över möjligheten till ett enhetligt regelverk avseende registerkontroller för hela arbetsmarknaden och inte enbart separat inom vissa sektorer.

Arbetsgivarverket noterar att utredningen avråder regeringen från att gå vidare med förslaget om att undantaget från skyldigheten att visa upp registerutdrag vid förnyad anställning hos samma arbetsgivare ska tas bort och i stället förordar att tidsfristen för undantaget ska förkortas. En av anledningarna till avrådan anges vara att möjligheten att med kort varsel anställa eller anlita personal för tillfälliga anställningar kommer att försvåras avsevärt. Arbetsgivarverket anser att denna farhåga är viktig att ta i beaktande samtidigt som det är viktigt att arbetsgivare har verktyg för att säkerställa säkerheten på arbetsplatserna. Detta är ett tydligt exempel på att det behövs ett helhetsgrepp vad gäller frågorna om registerkontroller och det arbetsrättsliga regelverket.

Registerkontroll under pågående anställning (kap. 10)

Arbetsgivarverket kan konstatera att utredningen avråder regeringen från att gå vidare med förslaget om möjlighet att genomföra kontroll av redan anställda med anledning av att det saknas tillräckliga skäl för att införa en sådan kontroll och att förslaget därmed inte utgör en proportionerlig inskränkning av skyddet för den personliga integriteten.

Arbetsgivarverket anser att det är viktigt att arbetsgivare, särskilt inom den statliga sektorn, ges verktyg för att stärka säkerhetsarbetet avseende redan anställda även om det kan upplevas som en begränsning av den personliga integriteten för de anställda. Frågan förtjänar dock en helhetsöversyn där hela arbetsmarknaden tas i beaktande och där den sätts även i ett arbetsrättsligt sammanhang, vilket utredningen inte har haft i uppdrag att göra. Arbetsgivarverket anser, som även angivits ovan, att lagstiftaren bör se över möjligheten till ett enhetligt regelverk avseende registerkontroller, inklusive under pågående anställning, för hela arbetsmarknaden och inte enbart separat inom vissa sektorer.

I detta sammanhang önskar Arbetsgivarverket anföra att det även finns andra verktyg för att stärka säkerhetsarbetet avseende redan anställda. Det skulle till exempel kunna avse möjlighet att i vissa situationer utföra drogtester men även andra åtgärder som kan upplevas som en begränsning av den personliga integriteten för de anställda. Avseende möjligheter för offentliga arbetsgivare att i likhet med privata arbetsgivare kunna genomföra drogtester på personal, har Arbetsgivarverket och Sveriges Kommuner och Regioner till regeringen den 29 oktober 2024 hemställt att denna fråga utreds.

Beslut i detta ärende fattas av generaldirektör Ann Follin. I den slutliga handläggningen deltog biträdande förhandlingschef Matilda Nyström Arnek, chef för arbetsgivarutveckling Åsa Krook, kommunikationschef Lars Andrén, chefsjurist Hanna Schmidt, stabschef Anna-Karin Jansson samt arbetsrättsjurist Susanna Ståhl, föredragande.

Ann Follin

Susanna Ståhl

Detta beslut har fattats elektroniskt och saknar därför namnunderskrifter.